

Gør fremtiden grøn – hjælp os med at passe på naturen og klimaet

Det vigtigste for SF er at fremme grøn omstilling og sikre bæredygtighed i enhver sammenhæng

SF vil

- omsætte de 17 verdensmål til kommunale mål, både for hele kommunen og for enkelte lokalområder (mikromål).
- sikre liv og udvikling i hele kommunen ved at skabe sammenhæng mellem før og nu, med attraktive by- og landsbymiljøer og respekt for den lokale historie.
- at cykelmuligheder er det bærende element i byernes og kommunens struktur.
- at Kommuneplanen sikrer, at det samlede naturnetværk beskyttes mod indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg.
- konsekvensvurdering af lokalplaner for bæredygtighed i enhver forstand.
- at lokalplaner overholdes, og at der kun i helt særlige tilfælde dispenseres – og kun i små tilpasninger.
- at nedlægges et stykke natur, skal det erstattes i umiddelbar nærhed.
- afvikle brugen af pesticider i det offentlige og hos private.
- at kommunens afdeling for bioøkonomi, strategi og udvikling understøtter landbrug i metoder, så de kan genoprette jordens frugtbarhed ved minimal jordbearbejdning og ved at indtænke husdyrhold.¹
- at genbrug af byggematerialer, inventar, planter m.v. i den kommunale drift optimeres.
- understøtte at produkter og deres indholdsstoffer indgår i kontinuerlige kredsløb og bevarer den højeste mulige værdi længst muligt.

Bæredygtighed i Guldborgsund Kommune

Den 25. september 2015 vedtog verdens stats- og regeringsledere 17 nye verdensmål for bæredygtig udvikling ² (se note).

Guldborgsund Kommune skal omsætte de 17 verdensmål til kommunale mål, både for hele kommunen og for enkelte lokalområder (mikromål).

¹ Regenerativt jordbrug genopretter jordens frugtbarhed ved minimal jordbearbejdning og inkorporering af husdyr. Målet er et biodiversitet kulturlandskab, hvor frugtbare jorde lagrer kulstof og huser mikroorganismer, til gavn for både os mennesker og kloden, vi er en del af. Regenerativt landbrug foregår med opmærksomhed på miljø, natur, menneskers sundhed og klodens velvære og bringer landbruget i samklang med Jordens økosystem og skabe resiliente produktioner – uden rovdraft på naturen og samfundets ressourcer.

Conservation Agriculture er et internationalt anerkendt dyrkningssystem, der forener bæredygtighed og høj produktivitet ved minimal forstyrrelse af jorden – kun direkte såning, at jorden aldrig er bar, idet den enten er dækket af en afgrøde, en efterafgrøde eller af afgrøderester (halm m.m.) og et varieret sædskifte og aldrig samme afgrøde to år i træk (undtagen flerårige afgrøder).

² – Afskaf fattigdom, Stop sult, Sundhed og trivsel, Kvalitetsuddannelse, Ligestilling mellem kønnene, Rent vand og sanitet, Bæredygtig energi, Anstændige jobs og økonomisk vækst, Industriel innovation og infrastruktur, Mindre ulighed, Bæredygtige byer og lokalsamfund, Ansvarligt forbrug og produktion, Klima indsats, Livet i havet, Livet på land, Fred, retfærdighed og stærke institutioner og Partnerskaber for handling.

SF vil

- understøtte lokale foreninger og borgergrupper i arbejdet med at udvikle mikromål for deres område
- oprette en pulje til virkeliggørelse af lokale mikromål
- udlægge flere arealer til fri og vild natur
- sikre at alle verdensmål tages alvorligt og udmøntes i kommunale og lokale delmål, blandt andet gennem Agenda 21-strategien.

F.eks. kan mål om Livet i havet understøttes af, at kommunen lever op til mål i Spildevandsplan, Vand- og Natura2000-planerne. Mikromålene kan for forskellige områder være, at man laver forsøg med åbning af regnvandsledninger og forsøg på at få mere af spildevandet samlet i solidariske løsninger.

Verdensmålet om Ansvarligt forbrug og produktion skal i kommunen ske ved forøget bevidsthed om adfærd, ressourcer og genanvendelse.

Verdensmålet om Kvalitetsuddannelse skal reelt omsættes til, at alle børn og unge får en uddannelse i Guldborgsund Kommune fra 0. klasse til ungdomsuddannelse og videre til erhvervs- og andre uddannelser (*se afsnittet om daginstitutioner og skole*).

Verdensmålet om Livet på land omsættes til, at yderligere arealforbrug til boliger og erhverv mindskes, og der udlægges mere areal til fri og vild natur. Og lokalt som mikromål: at områder åbner op for naturen, som f.eks. på Ydre Østerbro.

SF vil sikre, at alle verdensmål tages alvorligt og udmøntes i kommunale og lokale delmål, blandt andet gennem Agenda 21-strategien.

Natur

Naturen tilhører alle. Vi skal alle have adgang til at færdes i den på ansvarlig vis, uanset om området er privat eller offentligt.

Derfor prioriterer SF

- oprettelse og vedligeholdelse af stier i landskabet.
- størst mulig biodiversitet og væresteder, hvor naturen kan få lov til blot at være natur, uforstyrret og med tiden selvregulerende.
- nye vilde naturområder som Bøtøskoven, både ved at opkøbe land og ved aftaler med private lodsejere.
- at det samlede naturnetværk beskyttes mod indgreb i form af byvækst, veje, andre tekniske anlæg.
- at der etableres faunapassager m.m., når det er nødvendigt.
- at naturen spreder sig ind mellem f.eks. industribygninger eller boligområder som grønne kiler med diversitet i beplantningen.
- at der ved energianlæg som solcelleparker stilles krav om hjemmehørende arter i læhegn og afskærmning, jorden må ikke sprøjtes, og der skal være plads til det dyre- og planteliv, der med tiden vil komme naturligt.

Nye naturområder sker f.eks. ved jordbytning, hvor landbrugsjord med dårlig bonitet kan byttes med et bedre areal, som kommunen ejer. På det dårlige jordstykke er der mulighed for at lade regnvandet stå, ureguleret planteliv kan gro frem, og insekter samt andet fauna kan trives.

Sårbare biotoper skal beskyttes og faunaen sikres forbindelse, når der sker landskabsændringer som f.eks. vejanlæg. Det kan ske med faunapassager, læhegn som fugle og flagermus kan følge, diger, fisketrapper m.m.

Landdistrikter og sommerhusområder

SF vil

- stille forslag om, at politiske forslag konsekvensvurderes for langsigtet påvirkning på landdistrikterne. Det bør overvejes, hvor i kommunen der vil være mulighed for at udstykke attraktive byggegrunde uden for Nykøbing F, som f.eks. i Orehoved.
- sikre gadekær, idet de har en kulturhistorisk værdi, giver et godt landsbymiljø og sikrer en biotop med rige muligheder for plante- og dyreliv.
- arbejde for, at der er hurtigt fibernet og tilstrækkelig mobildækning i hele kommunen.
- have forsøg med minibusser, som kan køres på almindelige kørekort, så landsbyerne selv kan fragte beboere til omkringliggende byer.³

Betydningen af Guldborgsundcentrets udvidelse for handelslivet i Sakskøbing og Nysted blev ikke undersøgt. SF's forslag skal sikre, at byrådet får belyst effekter af lokalplaner, centraliseringer, besparelser, sammenlægninger og andre forhold for deres virkning på sammenhængskraften i de enkelte lokalsamfund og i hele kommunen.

Gadekær er et aktiv for de mindre landsbyer og giver et godt bymiljø, samtidig med at det sikrer en biotop med rige muligheder for plante- og dyreliv. Gadekær skal plejes for at kunne bevare et godt biologisk miljø og være attraktive at se på. Ved salg af gadekær til private skal det sikres, at der ikke sker opfyldning eller mislighold, og at gadekæret fortsat kan nydes af andre end ejeren.

SF vil kæmpe for

- at bevarende lokalplaner overholdes, og at dispensationer kun gives yderst sjældent, og kun hvor det er accepteret af de lokale facaderåd og bevaringsforeninger.
- at mere principielle dispensationssager skal forelægges fagudvalget. Vi skal ikke have en ny Skanlux- eller Pimpernelvej-sag!
- at kommende byggetilladelser til meget store sommerhuse (150 m² eller større) kun udstedes til matrikler i udpegede områder for at sikre gamle sommerhusområders karakter og brug.

Kommunen skal udpege områder, der egner sig til store udlejningsommerhuse. Indtil sådanne områder er udpeget, foreslår SF, at fagudvalget (TME) får byggeansøgninger til drøftelse og godkendelse. For eksisterende sommerhusområder udarbejdes bevarende bestemmelser til lokalplaner.

Det er en kulturfattig og historieløs tid, vi lever i, men **SF** vil arbejde for at skabe sammenhæng mellem før og nu, med attraktive by- og landsbymiljøer og respekt for den lokale historie. Det er også bæredygtighed.

Cyklisme

Cykkelmuligheder bør være det bærende element i byernes og kommunens struktur.

³ I Sønderborg Kommune har man lejet minibusser, som kan køres på almindelige kørekort, så landsbyen kan fragte beboere til omkringliggende byer. Det betyder blandt andet, at en gruppe mennesker kan være i bussen fremfor at skulle dele to biler, når de ældre for eksempel skal til foredrag i forsamlingshuset. I Sønderborg kommune har man afsat 1,3 millioner kroner til tre busser. Lignende ordning er der på Jungshoved, Stevns.

SF vil arbejde for

- sammenhængende cykelruter mellem boligområder, forretninger og arbejdspladser (se afsnittet om Fleksibel Transport).
- mellem byerne bør landeveje gøres cykelsikre med opstribninger eller cykelstier. Både af hensyn til fastboende børn og voksne, men også af hensyn til den voksende cykelturisme og motionscyklisterne.
- samarbejde med private lodsejere om etablering/genetablering af naturstier i landskabet til gående, cyklende og ridende (f.eks. de gamle præstestier).

Energianlæg

SF vil

- en grøn og bæredygtig fremtid med vedvarende energikilder
- grøn energiproduktion, fordi det har afgørende samfundsmæssig betydning og er nødvendigt for bedre klima
- at der sættes et foreløbigt stop for godkendelse af lokalplaner for solceller, indtil vi har set effekten af de solcelleområder, der er under udarbejdelse
- at hvis der etableres en gasledning, at den hurtigst muligt indeholder biogas produceret på lokale råstoffer som tang og sukkerroeffald.

Den grønne omstilling er ikke en enkel sag, det er komplekst og kræver ofre af alle. Alle må justere livsstil, og alle vil blive berørt på en eller anden måde. Der findes ikke færdige løsninger. Dem skaber vi, mens vi går vejen. Vi prøver os frem, vi afprøver forskellige muligheder. Og det, der ikke fungerer godt nok, kan skrottes. Og det er ikke nok at afprøve en ting ad gangen, der udvikles løbende nye løsninger og metoder, og også i Guldborgsund Kommune skal der sættes meget i gang. For fremtiden SKAL være grøn og bæredygtig med vedvarende energikilder.

SF støtter overordnet set ethvert tiltag, der kan støtte den grønne omstilling. Grønne energianlæg som solcellerparker og vindmøller hilses velkomne, for grøn energiproduktion har afgørende samfundsmæssig betydning og rækker længere ud end de nærmeste naboer og kommunegrænsen. Men anlæg skal ikke opføres ukritisk. Derfor har SF medvirket til det regelsæt (kriterier), der fra 2020 sætter bestemmelser for solcellerparkers indhegning og naturrelevante udformning og brug. Dette kan sammen med lovgivningen sikre bedre forhold for såvel naboer som for dyre- og planteliv samt grundvandet.

Dog kan kommunen på et tidspunkt nå en grænse for, hvornår balancen mellem dyrket jord og solcellejord er nået. SF foreslår, at der med de foreliggende ansøgninger til solcellerparker, der kræver lokalplaner, sættes et foreløbigt stop for flere anlæg af samme type. Derimod ser vi meget gerne, at solcelleanlæg etableres på store tage overalt.

Den kommende gasledning med tilkoblet biogasanlæg har SF i Folketinget sagt ja til, efter gentagne forespørgsler om vores holdning lokalt – og den var ikke ubetinget positiv, nærmere temmelig forbeholden. Men nu er beslutningen truffet, nok også af flere overordnede og sikkerhedspolitiske hensyn. Vi skal så også kræve, at den indledende periode med sort gas/fossil gas/naturgas bliver så kort som overhovedet mulig, og at et biogasanlæg bygges, så det kan supplere og efterhånden overtage gasforsyningen helt.

Begrænsning af pesticider og fremme af økologi

SF arbejder for at afvikle brugen af pesticider i det offentlige og hos private.

Derfor skal

- der være forbud mod brug af pesticider på kommunale arealer.
- Guldborgsund Kommune forbyde pesticider inden for BNBO (BoringsNært BeskyttelsesOmråde).
- der være krav om økologisk drift, når kommunalt ejet jord bortforpagtes – eller i det mindste bæredygtig drift som conservation agriculture.⁴
- der sikres øget afsætning for økologiske varer ved at omlægge bespisningen i daginstitutioner og skoler, kommunale kantiner samt produktionen i Fælleskøkkenet m. fl. til at indeholde mindst 50 % økologiske varer.
- både erhverv og private haveejere skal kunne pålægges rådighedsindskrænkninger.

Vi skal væk fra situationen, hvor den enkelte landmand, private og kommuner bruger pesticider rutinemæssigt. Anvendelse af ulovlige pesticider og anvendelse ud over tilladt omfang er helt uacceptabelt. Derfor skal stikprøvekontrollerne øges, og bøderne for overtrædelser skærpes.

Bedre vandforsyning og spildevandsrensning

For **SF** er det fundamentalt

- at fastholde vandforsyningen baseret på det rene grundvand og med en stadig højere kvalitet i vandforsyningen og spildevandsrensningen.
- at drikkevandet er fri for pesticidrester,
- at ”overskydende” spildevand håndteres i opsamlingsbassiner, filtreres og renses inden udledning. Målet skal være Danmarks reneste drikkevand og sundhedssikkert badevand i Guldborgsund.
- at Guldborgsund Forsyning (vand, spildevand, varmedistribution) og REFA (affald og varmfremstilling) i alle beslutninger inddrager miljøtænkning.

⁴ er et internationalt anerkendt dyrkningssystem, der forener bæredygtighed og høj produktivitet og bygger på tre principper:

1. Minimal forstyrrelse af jorden – kun direkte såning
2. At jorden aldrig er bar, idet den enten er dækket af en afgrøde, en efterafgrøde eller af afgrøderester (halm mm)
3. Et varieret sædskifte og aldrig samme afgrøde to år i træk (undtagen flerårige afgrøder)